

**IŠVADOJE DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS
VALSTYBINĖJE DARBO INSPEKCIJOJE PRIE SADM (TOLIAU – VDI) IR UŽIMTUMO TARNYBOJE PRIE SADM
(TOLIAU – UŽT) VEIKLOS SRITYSE PATEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA**

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS¹

Eil. Nr.	STT pasiūlymai	SPPD planuojamos įgyvendinti priemonės	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
	<i>Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai.</i>	Atsižvelgta – detalizuoti, nurodyti kaip? Atsižvelgta iš dalies – detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? Neatsižvelgta – pagrįsti kodėl?	
1.	5.1.1. Įmonių atranką planiniams patikrinimams nelegalaus darbo kontrolės tikslais atlikti automatizuoti būdu: užbaigti diegti naują programą (programinę priemonę), kuri automatiškai būdu formuotų Juridinių asmenų registre registruotų įmonių, įstaigų ir organizacijų, tikrintinų planine tvarka, sąrašus.	Atsižvelgta. 1) Užbaigta diegti nauja programa (programinė priemonė), kuri automatiškai būdu formuluoja Juridinių asmenų registre registruotų įmonių, įstaigų ir organizacijų, tikrintinų planine tvarka, sąrašus. 2) Įmonių atranka nelegalaus darbo kontrolės ir sveikatos planiniams patikrinimams atliekama automatizuotu būdu: šiam tikslui naudojama įmonių automatinės atrankos sistema.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
2.	5.1.2. Nustatyti aiškius objektų, tikrinamų nelegalaus darbo tikslais, atrankos planiniams patikrinimams atlikti kriterijus ir reglamentuoti, kokie sprendimai turėtų būti priimami, jei ūkio subjektas atitinka vieną ar daugiau kriterijų, jei vieną ar daugiau kriterijų atitinka daugiau ūkio subjektų, nei atitinkamas VDI padalinys gali patikrinti ir panašiais atvejais, kai nepaisant to, jog kriterijai yra nustatyti, sprendimus priimantiems VDI tarnautojams yra suteikta pernelyg plati diskrecija. Užtikrinti, kad objektų atrankos tikrinimams atlikti procese dalyvautų ne mažiau	Atsižvelgta. VDI 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr.EV-81 buvo patvirtintas Statybos objektų nelegalaus ir nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos atvejų bei užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų tyrimams vykdyti atrankos aprašas, nustatantis VDI tvarką, pagal kurią yra surenkama ir fiksuojama informacija apie statybos objektus, jų vertinimo kriterijus, rizikingumo balus, informacijos apie statybos objektus surinkimo anketų vertinimo ir statybos objektų atrankos patikrinimams atlikti bei įtraukimo į planinę tvarką tikrintinų statybos objektų sąrašus procedūras.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

¹ Informacija pateikta VDI 2020-04-14 raštu Nr. SD-127-4877, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2020-04-10 raštu Nr.(34.4-74E)-3-133.

	kaip 2 VDI valstybės tarnautojai, kurie tiesiogiai neatlieka patikrinimų.		
3.	5.1.3. Reglamentuoti informacijos apie statybvietes rinkimo būdus, taip pat šios informacijos fiksavimo tvarką, siekiant užtikrinti VDI darbuotojų atliekamų veikslių atsekamumą inicijuojant statyviečių patikrinimus.	Atsižvelgta. VDI 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr.EV-81 buvo patvirtintas Statybos objektų nelegalaus ir nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos atvejų bei užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų tyrimams vykdyti atrankos aprašas, nustatantis VDI tvarką, pagal kurią yra surenkama ir fiksuojama informacija apie statybos objektus, jų vertinimo kriterijus, rizikingumo balus, informacijos apie statybos objektus surinkimo anketų vertinimo ir statybos objektų atrankos patikrinimams atlikti bei įtraukimo į planinę tvarką tikrintinų statybos objektų sąrašus procedūras.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
4.	5.1.4. Užtikrinti Patikrinimų taisyklių 18 p. nustatytą sąrašų sudarymą VDI teritoriniuose padaliniuose.	Atsižvelgta. 1) VDI 2019 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. EV-360 patvirtinta VDI inspekcinės veiklos organizavimo 2020 metais tvarka bei Nelegalaus ir nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos bei užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų kontrolės organizavimo 2020 metais tvarka. 2) Kasmet, Lietuvos Respublikos vyriausiojo darbo inspektoriaus įsakymais nustatyta periodiškumu sudaromi ir tvirtinami nelegalaus darbo bei darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais planinė tvarka tikrintinų ūkio subjektų, išskyrus savarankiškai dirbančius asmenis, ir objektų sąrašus.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
5.	5.1.5. Taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones, skirtas įvertinti VDI teritoriniuose skyriuose objektų, tikrinamų nelegalaus darbo tikslais, atrankos planiniams patikrinimams atlikti pagrįstumą (tam tikru periodiškumu, tam tikros apimties).	Atsižvelgta. VDI 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr.EV-81 buvo patvirtintas Statybos objektų nelegalaus ir nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos atvejų bei užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų tyrimams vykdyti atrankos aprašas. Apraše numatytos papildomos vidaus kontrolės priemonės, skirtos įvertinti VDI teritoriniuose skyriuose objektų, tikrinamų nelegalaus darbo tikslais, atrankos planiniams patikrinimams atlikti, numatant pagrįstumą ir apimtį.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

6.	5.1.6. Patikrinimų taisyklėse aiškiai reglamentuoti atvejus, kuriais ūkio subjektai informuojami apie neplaninių patikrinimų atlikimą, kuriais – neinformuojami, atsižvelgiant į tikrinamas veiklos sritis ar kitus VDI parinktus kriterijus ar aplinkybes, taip pat iki šiol tokiais atvejais taikytą praktiką, arba reglamentuoti, kad visi neplanine tvarka tikrinti ūkio subjektai iš anksto neinformuojami.	Atsižvelgta. VDI 2020 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. EV-12 patvirtinti VDI ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklių pakeitimai, reglamentuota, kad visi neplanine tvarka tikrintini ūkio subjektai iš anksto neinformuojami.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
7.	5.1.7. Reglamentuoti, kad neplaninis patikrinimas Patikrinimų taisyklių 20.5 papunktyje nustatytu pagrindu atliekamas tik tada, kai VDI inspektorius atlieka 21.2 papunktyje nustatytus veiksmus, tai yra informuoja (pvz., telefonu, žinute ar pan.) savo vadovą apie būtinumą atlikti neatidėliotinus veiksmus (pvz., patikrinti objektą) nesant rašytinio pavedimo iki patekimo į objektą.	Atsižvelgta. VDI 2020 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. EV-12 patvirtinti VDI ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklių pakeitimai, reglamentuota, kad sprendimus atlikti neplaninius patikrinimus visada priima tik VDI teritorinio skyriaus vedėjas ar jo potvarkiu įgaliotas valstybės tarnautojas. Šis sprendimas taisyklių 20.5 papunktyje numatytais atvejais priimamas pagal inspektoriaus išankstinį pranešimą VDI teritorinio skyriaus vedėjui ar jo potvarkiu įgaliotam valstybės tarnautojui apie inspektoriaus pastebėtą šiurkštų teisės akto pažeidimą, galintį turėti įtakos darbuotojų gyvybei ar sveikatai.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
8.	5.1.8. Užtikrinti, kad Patikrinimų taisyklių 11 p. nustatytų subjektų tikrinimo (inspektavimo) atvejais patikrinimą atliktų ne mažiau kaip 2 VDI inspektorius.	Atsižvelgta. VDI patikrinimų organizavimo ir atlikimo bei jų vykdymo vidinės kontrolės organizavimo tvarkos aprašo 15 punkto trečiojoje pastraipoje nustatyta, kad ūkio subjekto planiniam ar neplaniniam patikrinimui, kurio tikslas ar vienas iš tikslų – nelegalaus darbo kontrolė, taip pat statybos objektų ir statybviečių planiniams ir neplaniniams patikrinimams atlikti skiriami du VDI inspektorius.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
9.	5.1.9. Užtikrinti, kad, kai teisės aktuose nustatytais atvejais patikrinimą atlieka 1 VDI inspektorius, vaizdo ir garso įrašymas turi būti atliekamas privalomai visų patikrinimų metu.	Atsižvelgta. 1) VDI patikrinimų organizavimo ir atlikimo bei jų vykdymo vidinės kontrolės organizavimo tvarkos aprašo 28.8 papunktyje ir 56 ¹ punkte nustatyta, kad nepaisant VDI inspektorių, atliekančių patikrinimą, skaičiaus, visi VDI inspektorių veiksmai, atliekant ūkio subjekto patikrinimą, nepertraukiamai įrašomi vaizdo ir garso įrašymo priemonėmis Lietuvos Respublikos vyriausiojo	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu iš dalies. 2 ir 3 punktuose paminėtų priemonių įgyvendinimas tęsiamas.

		<p>valstybinio darbo inspektoriaus patvirtinto Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atliekamų patikrinimų įrašymo vaizdo ir garso įrašymo priemonėmis, šių įrašų saugojimo, naudojimo, tvarkymo bei naikinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Šis aprašas turi būti patvirtintas <i>iki 2020 m. spalio 1 d.</i> (Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2020-05-19 įsakymo Nr. EV-134 2.2 papunktis).</p> <p>2) Iki 2020 m. spalio 1 d. planuojama aprūpinti VDI teritorinių skyrių inspektorius vaizdo ir garso įrašymo priemonėmis.</p> <p>3) Iki 2020 m. spalio 1 d. planuojam parengti ir patvirtinti VDI atliekamų patikrinimų įrašymo vaizdo ir garso įrašymo priemonėmis, šių įrašų saugojimo, naudojimo, tvarkymo bei naikinimo tvarkos aprašą.</p>	
10.	<p>5.1.10. Sugriežtinti reikalavimus patikrinimo pradžiai fiksuoti:</p> <p>5.1.10.1. Užtikrinti, kad informaciją apie patikrinimo vietoje nustatytus rezultatus tiesioginiams vadovams teikiama raštu (fiksuojant registracijos datą ir Nr.) nedelsiant atlikus patikrinimą (tą pačią dieną, o jei patikrinimas buvo atliktas po darbo valandų – ne vėliau kaip kitą darbo dieną).</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>VDI patikrinimų organizavimo ir atlikimo bei jų vykdymo vidinės kontrolės organizavimo tvarkos aprašo 12 punkto trečiojoje pastraipoje nustatyta, kad nedelsiant po apsilankymo ūkio subjekto veiklos vietoje prieš išvykstant iš jos VDI teritorinio skyriaus vedėjui (jo potvarkiu įgaliotam priimti sprendimus VDI valstybės tarnautojui) SMS žinute arba Viber, arba Messenger, arba WhatsApp, arba elektroniniu paštu pranešama apie apsilankymo metu nustatytus rezultatus, kitas reikšmingas aplinkybes. Šis pranešimas teikiamas nepaisant to, kad apsilankymas buvo užbaigtas prieš darbo dienos pabaigą, užbaigtas ar atliktas po darbo valandų arba švenčių ar poilsio dienomis. Po to šis pranešimas PDF ar kitu formatu skelbiamas DSS IS Inspektavimų posistemyje atitinkamo inspektavimo kortelėje ir turi būti paskelbtas iki šio inspektavimo užbaigimo DSS IS.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>
	<p>5.1.10.2. Reglamentuoti patikrinimo vietoje nustatytų aplinkybių fiksavimo DSS IS terminus.</p>	<p>Atsižvelgta.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

		<p>VDI patikrinimų organizavimo ir atlikimo bei jų vykdymo vidinės kontrolės organizavimo tvarkos aprašo 12 punkto antroje pastraipoje nustatyta, kad kai yra įmanoma iš karto, tai yra, būnant ūkio subjekto veiklos vietoje, identifikuoti tikrinamą ūkio subjektą, patikrinimas (inspektavimas) pradedamas forminti DSS IS apsilankymo ūkio subjekto veiklos vietoje metu, o jeigu tokių techninių galimybių nėra, - nedelsiant po apsilankymo ūkio subjekte (tą pačią darbo dieną, o jei patikrinimas buvo užbaigtas prieš darbo dienos pabaigą, užbaigtas ar atliktas po darbo valandų arba švenčių ar poilsio dienomis – ne vėliau kaip kitą darbo dieną). Kai būnant ūkio subjekto veiklos vietoje nepavyksta iš karto identifikuoti tikrinamo ūkio subjekto, jo patikrinimas (inspektavimas) pradedamas forminti DSS IS tą pačią darbo dieną, kai jį pavyksta identifikuoti.</p>	
11.	<p>5.1.11. Nustatyti aiškius nelegalaus darbo tyrimo atlikimo terminus, jų motyvuoto pratęsimo, sustabdymo bei atnaujinimo galimybes ir sąlygas, siekiant išvengti šios procedūros atlikimo vilkinimo.</p>	<p>Atsižvelgta. Nelegalaus ir nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos atvejų bei užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimų tyrimo ir apskaitos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2020 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. EV-156, 17-22 punktai reglamentuoja nelegalaus darbo tyrimo pratęsimo terminus, motyvus ir procedūras.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>
12.	<p>5.1.12. Tobulinti VDI teritorinių skyrių darbo inspektorių rotacijos vykdant ūkio subjektų priežiūrą tvarkos aprašą, reglamentuoti 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nustatytais atvejais skiriamų VDI darbo inspektorių parinkimo kriterijus (pvz., turimas darbo stažas, patirtis tam tikroje srityje ar kt.), siekiant mažinti sprendimą priimančių asmenų diskreciją.</p>	<p>Atsižvelgta. Iki 2020 m. spalio 1 d. planuojama peržiūrėti ir pakeisti VDI teritorinių skyrių darbo inspektorių rotacijos vykdant ūkio subjektų priežiūrą tvarkos aprašą.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas.</p>

13.	5.1.13. Siekiant užtikrinti nuolatinį ir kryptingą vidaus kontrolės priemonių taikymą bei tinkamą VDI teritorinių skyrių darbo inspektorių rotacijos vykdant ūkio subjektų priežiūrą tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą, nustatyti VDI Vidaus tyrimų ir veiklos procesų kontrolės skyriaus atliekamo galimos rizikos korupcijos apraiškoms atsirasti vykdant patikrinimus vertinimo atlikimo pagrindus ir periodiškumą (pvz., VDI korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane).	Atsižvelgta. Iki 2020 m. gegužės 29 d. planuojama atnaujinti VDI kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planą, numatyti patikrinimų periodiškumą.	Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas.
14.	5.1.14. Formuoti bendrą patraukimo atsakomybėn už nelegalų darbą praktiką šalies mastu, mažinti VDI inspektorių diskreciją priimant sprendimą dėl tam tikros rūšies atsakomybės taikymo: 5.1.14.1. Užtikrinti, kad VDI inspektoriai, sprenddami patraukimo atsakomybėn klausimus su nelegalaus darbo kontrolės susijusiais atvejais, taikytų vienodą praktiką (pvz., reglamentuoti kriterijus, kai surašomas tik AN protokolai, tik protokolai juridiniam asmeniui už UĮ pažeidimus ar kai surašomi abu protokolai ir pan.).	Atsižvelgta. 2019 m. lapkričio 14 d. Nelegalaus darbo reiškinų atsiradimo sąlygų ir jo kontrolės centrinės koordinavimo grupės (CKG) posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. ETL-51 pritarta Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo IV skyriaus nuostatų praktinio taikymo metodinei medžiagai. CKG posėdžio protokolu institucijoms 2019 m. gruodžio mėn. buvo pateikta ši Metodinė medžiaga. VDI 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. EC-378 ši Metodinė medžiaga patvirtinta kaip aprašo priedas.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
	5.1.14.2. Taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones, siekiant užtikrinti patraukimo atsakomybėn už identiškus pažeidimus vienodą praktiką.	Atsižvelgta. Du kartus per metus vykdoma nelegalaus darbo kontrolės ir šios kontrolės rezultatyvumo analizė. Ataskaitos bus teikiamos liepos 1 d. ir gruodžio 31 d.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
15.	5.3.1. Užtikrinti administracijos padalinių vadovams galimybę susipažinti su jų vadovaujame padalinyje dirbančių asmenų privačių interesų deklaracijų duomenimis. 5.3.2. Kasmet atlikti UŽT ir VDI darbuotojų pateiktų privačių interesų deklaracijų tam tikros apimties turinio kontrolę: atkreipti dėmesį į	Atsižvelgta. VDI 2020 m. vasario 20 d. patvirtintas VDI Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi ir vidaus kontrolės vykdymo tvarkos aprašas. Pagal šį aprašą VDI skyrių vedėjai įpareigoti su pavaldžių darbuotojų teikiamomis privačių interesų deklaracijomis ir neskirti užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

	<p>darbuotojų vykdomos individualios veiklos pobūdį, deklaruotas galimas rizikas. Apie vertinimo rezultatus raštu informuoti įstaigos vadovą.</p> <p>5.3.3. Taikyti papildomas vidaus kontrolės priemonės ar sugriežtinti jau taikomas, skirtas užtikrinti, kad kita darbuotojų veikla (pvz., individuali veikla) nebūtų vykdoma darbo metu.</p>	<p>Patikrinimo ataskaitos bus teikiamos VDI vadovui iki einamųjų metų gruodžio 31 d.</p> <p>Atliktas vidaus tyrimas, ataskaita pateikta VDI vadovui.</p>	
EIM planuojamos įgyvendinti priemonės			
16.	5.2.10. Atnaujinant profesijų klasifikatorių siekti sąsajos su studijų programų registru.	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>2015 m. sausio 5 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-2 „Dėl kriterijų, leidžiančių susieti studijų ir mokymo programas su Lietuvos profesijų klasifikatoriuje pateiktais profesijų pogrupiais, ir šių kriterijų taikymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Susiejimo kriterijai) buvo patvirtinti atitinkami Susiejimo kriterijai ir parengta Lietuvos profesijų klasifikatoriaus profesijų pogrupių susiejimo su studijų ir mokymo programomis metodika (toliau – Susiejimo metodika):</p> <p>(http://eimin.lrv.lt/uploads/eimin/documents/files/zip/Susiejimo%20metodika_psw.pdf). Rengiant Susiejimo kriterijus bei jų taikymo taisykles buvo nustatyta, kad studijų ir profesinio mokymo programų susiejimas su profesijomis paprastos tiesioginės atitikties dvejetainiu (atitinka / neatitinka) principu nėra įmanomas. Studijų ir profesinio mokymo programos bei jų suteikiamos kvalifikacijos su Lietuvos profesijų klasifikatoriaus (LPK) 436 pogrupiais (ne konkrečiomis profesijomis, kurių yra daugiau nei 5 tūkst.) siejamos kelių lygių atitikties principu (taikomas profesijos ir kvalifikacijos lygmens santykis bei profesijai reikalingų ir įgytų kompetencijų santykis). Taikydama Susiejimo metodiką Ekonomikos ir inovacijų ministerija yra parengusi 436 LPK profesijų pogrupių sąsajas su 1858 aukštojo mokslo universitetinių studijų ir aukštojo mokslo koleginių studijų programomis ir 1166 profesinio mokymo programomis, o tai iš viso sudaro 1 318 464 LPK profesijų pogrupių bei studijų ir</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

		<p>mokymo programų sąsajas. Susiejimo rezultatų pavidalas yra elektroninės lentelės, skirtos taikyti didelės apimties duomenis apdorojančiose informacinėse sistemose, konkrečiai – Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių skaičiavimą užtikrinančioje Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS). Sąsajos taikomos vertinant mokymo įstaigų veiklos efektyvumą, švietimo pasiūlos atitiktį darbo rinkos poreikiams ir pan. tikslams. Taikymo metu Vyriausybės strateginės analizės centre (STRATA) taip pat yra atliekamas sąsajų testavimas, o Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje <u>2020 m. yra numatytas jų tobulinimas ir atnaujinimas, sukuriant sąsajas su įtrauktomis į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą naujomis profesinio mokymo ir studijų programomis.</u></p> <p>Pažymėtina, kad UŽT 2019 metų pabaigoje suderino su EIM profesijų atitikimą klasifikatoriui prieš įtraukdama jas į Trūkstančių profesijų sąrašą.</p>	
<p>SADM planuojamos įgyvendinti priemonės</p>			
17.	5.1.15. Įvertinti atsakomybės taikymo už nelegalų darbą pagal ANR ir UĮ atskirimą bei būtinybę inicijuoti atitinkamus UĮ ar ANK pakeitimus.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija objektyviai ir detaliai įvertino gautą siūlymą dėl atsakomybės už nelegalų darbą taikymą ir teikia savo poziciją. Pažymime, kad užtikrinant vieningą patraukimo atsakomybės už nelegalų darbą praktiką Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengė ir su kitomis suinteresuotomis institucijomis (Policija, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos) suderino UĮ IV skyriaus nuostatų praktinio taikymo metodinę medžiagą. Šis dokumentas kontrolės institucijoms pateiktas kartu su Nelegalaus darbo reiškinių atsiradimo sąlygų ir jo kontrolės centrinės koordinavimo grupės (CKG) 2019 m. gruodžio 10 d. posėdžio protokolu Nr. ETL-51. UĮ IV skyriaus nuostatų praktinio taikymo metodinė medžiaga taip pat yra patvirtinta ir Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.</p>

		<p>inspektoriaus 2019 gruodžio 30 d. įsakymu Nr. EV-378 (kaip Administracinių nusižengimų protokolų ir administracinių nusižengimų protokolų juridiniams asmenims, nutarimų administracinių nusižengimų bylose ir nutarimų administracinių nusižengimų bylose juridiniams asmenims surašymo ir registravimo, baudų, skirtų už administracinius nusižengimus, apskaitos ir mokėjimo (išieškojimo) kontrolės tvarkos aprašo 1 priedas).</p> <p>Papildomai informuojame, kad dėl vieningos ANK ir UĮ taikymo praktikos Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniuose skyriuose 2019 m. gruodžio mėn. buvo vykdomi vidiniai mokymai visiems darbo inspektoriams.</p> <p>Atsižvelgus į minėtas taikytas priemones, manytina, kad atsakomybės taikymas už nelegalų darbą pagal ANK ir UĮ jau yra pakankamai atskirtas ir turėtų būti aiškus inspektoriams, todėl, šiuo metu nėra tikslingos teisėkūrinės intervencijos į minėtus teisės aktus. Taip pat, manome, kad šiuo atveju veiksmingesnis minkštųjų priemonių taikymas galimoms korupcijos rizikoms šalinti ar valdyti, t. y. aktyvus Valstybinės darbo inspekcijos vaidmuo formuojant bendrą patraukimo atsakomybės už nelegalų darbą praktiką šalies mastu, atitinkamai mažinant inspektorių diskreciją priimant sprendimą dėl tam tikros rūšies atsakomybės taikymo, ir aktyvi besiformuojančios praktikos stebėseną, analizę bei, esant galimybei, viešas aktualių statistinių duomenų susijusių su atsakomybės taikymą už nelegalų darbą skelbimas.</p>	
18.	5.2.8. Inicijuoti UTPĮ papildymą nuostatomis, reglamentuojančiomis sprendimų, suteikiančių teisę dirbti Lietuvoje, panaikinimo atvejus.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pasiūlymus dėl UTPĮ straipsnių pakeitimo Vidaus reikalų ministerijai darbine tvarka pateikė dar 2019 m. gruodžio pabaigoje.</p> <p>Pasiūlyti pakeitimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>reglamentuoti UTPĮ Sprendimų dėl atitikties darbo rinkai netenkinimo ir panaikinimo pagrindus;</i> - <i>patikslinti 57 str. nuostatas dėl pareigos įsigyti leidimą dirbti;</i> - <i>papildyti 58 str. atvejais, kada užsieniečiai atleidžiami nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti;</i> 	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

		<p>- leisti dirbti pagal darbo keliems darbdaviams sutartis ne tik užsieniečiui turinčiam leidimą gyventi (yra dabar) bet ir turinčiam leidimą dirbti.</p> <p>- Leidimo dirbti panaikinimo pagrindus papildyti nauju atveju (jei užsienietis trumpalaikio buvimo metu pradėjęs dirbti, nesikreipė dėl nacionalinės vizos ar leidimo laikinai gyventi išdavimo).</p>	
19.	5.2.9. Aprašuose, reglamentuojančiuose leidimų (sprendimų), suteikiančių teisę užsieniečiams dirbti Lietuvoje išdavimo (priėmimo) procedūras, nustatyti konkrečius sprendimo panaikinti atitinkamą leidimą (sprendimą) terminus nuo tam tikrų aplinkybių paaiškėjimo.	<p>Vidaus reikalų ministerija parengė ir 2020 m. balandžio 3 d. pateikė institucijoms derinti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektą (Reg. Nr. 20-4883). Pažymime, kad įstatymo projekto nuostatos atliepia Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktam siūlymui tobulinti UTPĮ įtvirtintą reglamentavimą.</p> <p>Informuojame, kad įstatymų leidėjui priėmus UTPĮ pakeitimo projektą, atitinkamai bus tikslinami ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos aprašai.</p>	Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas.
UŽT planuojamos įgyvendinti priemonės			
20.	5.2.1. Viešai skelbti Trūkstamų profesijų sąrašo projektą iki jo patvirtinimo UŽT, užtikrinti suinteresuotiems subjektams teisę susipažinti su juo ir teikti pastabas ir pasiūlymus.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Papildytas 2019 m. birželio 13 d. Dokumentų, suteikiančių teisę dirbti Lietuvos Respublikoje užsieniečiams, išdavimo, pratęsimo ir panaikinimo, prašymų išduoti tokius dokumentus netenkinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės ir darbo apsaugos ministerijos direktoriaus 2019 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-298 „Dėl Dokumentų, suteikiančių teisę dirbti Lietuvos Respublikoje užsieniečiams, išdavimo, pratęsimo ir panaikinimo“ (toliau – Aprašas) 5² punktu, <Užimtumo tarnyba, įvertinusi Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktas rekomendacijas, parengia galutinį profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašo pagal ekonominės veiklos rūšis projektą, kuris prieš tvirtinimą 5 darbo dienas viešinamas patalpinant Užimtumo tarnybos interneto svetainėje>.</p>	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.

21.	5.2.2. Reglamentuoti Trūkstamų profesijų sąrašo tikslinimo procedūrą.	Atsižvelgta. Papildytas Aprašas 5 ³ punktu, <Per viešinimo laikotarpį, darbdaviai turi teisę teikti Aprašo 5.3 papunktyje nurodytą informaciją. Užimtumo tarnyba, įvertinusi darbdavių ar darbdavių asocijuotos struktūros pateiktą motyvuotą bei pagrįstą informaciją, priima sprendimą dėl profesijos įtraukimo į Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis, jeigu profesija atitinka visus Aprašo 5 punkte nurodytus kriterijus>.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
22.	5.2.3. Reglamentuoti, kad prašymai nagrinėjami ir leidimai (sprendimai), suteikiantys teisę užsieniečiams dirbti Lietuvoje, išduodami (priimami), laikantis atitinkamų dokumentų gavimo UŽT eiliškumo.	Atsižvelgta. Papildytas Aprašas 9 ¹ punktu <KAS gavus prašymą, nurodytą Aprašo 7, 8 ir 9 punktuose, išduoda darbdaviui dokumentų gavimo faktą patvirtinančią pažymą ir nagrinėja gautus prašymus laikantis dokumentų gavimo eiliškumo, atsižvelgiant į gauto dokumento registracijos numerį ir datą>.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
23.	5.2.4. Užtikrinti, kad UŽT kiekvieną kartą būtų išduodama dokumentų gavimo pažyma, atitinkamai papildyti Aprašus.	Atsižvelgta. Žiūrėti komentarą prie 3 pateikto atsakymo.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
24.	5.2.5. Taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones (tam tikru nustatytu periodiškumu ir apimties), skirtas patikrinti eiliškumo išduodant leidimus dirbti ar priimant atitinkamus sprendimus UŽT, taip pat leidimų (sprendimų) panaikinimo terminų laikymąsi.	Atsižvelgta. Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius 2019 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. V-455 „Dėl užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2019 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. V-298 „Dėl dokumentų, suteikiančių teisę dirbti Lietuvoje užsieniečiams, išdavimo, pratęsimo ir panaikinimo, prašymų išduoti tokius dokumentus netenkinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, 2. 1 punktą numato, kad Užimtumo tarnybos Priemonių įgyvendinimo priežiūros skyrius kartu su Darbo rinkos ir užimtumo politikos įgyvendinimo departamentu Priemonių įgyvendinimo organizavimo skyriumi periodiškai atlieka analizę ar Klientų aptarnavimo skyriuose laikomasi Aprašo 9 ¹ punkte nustatyto reikalavimo>.	Pasiūlymas laikytinas įgyvendintu. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
25.	5.3.1. Užtikrinti administracijos padalinių vadovams galimybę susipažinti su jų	Atsižvelgta.	Argumentams pritarta. Pastabų neturime.

	<p>vadovaujama padalinyje dirbančių asmenų privačių interesų deklaracijų duomenimis.</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo redakcija, kurio 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog aktualių deklaracijų duomenys (išskyrus asmenų, kurių duomenys įstatymų nustatyta tvarka yra išlaptinti ir (arba) kurie vykdo žvalgybą, kontržvalgybą arba kriminalinę žvalgybą, deklaracijas) yra vieši, Užimtumo tarnybos administracijos padalinių vadovams bus priminta apie galimybę Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje patikrinti jų vadovaujama administracijos padalinyje dirbančių valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kurie pagal galiojančius teisės aktus turi deklaruoti privačius interesus (toliau – darbuotojai) privačių interesų deklaracijų duomenis.</p>	
26.	<p>5.3.2. Kasmet tam tikra apimtimi įstaigai prieinamais būdais atlikti UŽT darbuotojų pateiktų privačių interesų deklaracijų turinio kontrolę, kontroliuoti, kad kita darbuotojų veikla (pvz., individuali veikla) nebūtų vykdoma darbo UŽT laiku, o VDI darbuotojai, kurie vedė mokymus, neatlikinėtų jų pačių subjektų patikrinimų.</p> <p>5.3.3. Taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones ar sugriežtinti jau taikomas, skirtas užtikrinti, kad kita darbuotojų veikla (pvz., individuali veikla) nebūtų vykdoma darbo metu.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Svarstoma numatyti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019-2022 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane priemonę ar kitame teisės akte numatyti, kad Užimtumo tarnybos darbuotojai, atsakingi už viešųjų ir privačių interesų derinimą, kurie turi prisijungimus prie Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinės sistemos, nerečiau kaip kartą per metus tam tikra apimtimi prieinamais būdais atliktų Užimtumo tarnyboje dirbančių asmenų privačių interesų deklaracijų turinio kontrolę, taip pat prieinamais, teisės aktams neprieštaraujančiais būdais kontroliuoti ir (ar) imtis kitų priemonių (pavyzdžiui, informuoti darbuotojus apie jų pareigas ir pan.), kad kita Užimtumo tarnyboje dirbančių darbuotojų veikla (pavyzdžiui, individuali veikla) nebūtų vykdoma darbo Užimtumo tarnyboje laiku.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas.</p>